

กระทู้ถามที่ ๐๕๘ ร.

สภาผู้แทนราษฎร

๒๐ เมษายน ๒๕๕๘

เรื่อง การใช้จ่ายเงินของกองทุนช่วยเหลือเกษตรกร

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ถาพนายรัฐมนตรี ดังต่อไปนี้

ประชากรส่วนใหญ่ของประเทศประกอบอาชีพเกษตรกรรม ผลิตผลทางการเกษตรเป็นสินค้าออกที่ทำรายได้มาสู่ประเทศในลำดับต้น เศรษฐกิจของประเทศจึงขึ้นอยู่กับภาคการเกษตรเป็นสำคัญ แต่ปรากฏว่า เกษตรกรยังมีฐานะยากจน ต้องกู้ยืมเงินจากแหล่งเงินทุนทั้งในและนอกระบบมาใช้ในการประกอบอาชีพและเป็นค่าใช้จ่ายในครัวเรือน ทำให้เกษตรกรมีหนี้สินล้นพ้นตัว บางรายต้องสูญเสียกรรมสิทธิ์ในที่ดินทำกิน กลายเป็นผู้เช่าที่ดินที่ต้องเสียค่าเช่าในอัตราสูง รัฐบาลจึงมีนโยบายเพื่อช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาคความยากจนของเกษตรกรในลักษณะของการจัดตั้งกองทุน เช่น กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง กองทุนสงเคราะห์เกษตรกร เป็นต้น ซึ่งกองทุนต่างๆ มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นแหล่งเงินทุนให้กับเกษตรกรฐานะยากจนได้กู้ยืมไปใช้ซื้อปัจจัย การผลิตที่ทันสมัยและมีคุณภาพในการสร้างผลผลิตทางการเกษตรที่ได้มาตรฐาน สอดคล้องกับความต้องการของตลาดภายในและภายนอกประเทศ แต่ในทางปฏิบัติกองทุนช่วยเหลือเกษตรกรใช้จ่ายเงินในภาพรวมผิดวัตถุประสงค์ให้กู้ยืมเงิน โดยไม่ได้มีการนำเงินไปลงทุนเพื่อให้ได้ผลตอบแทนระยะยาว แต่มีการนำเงินไปจัดเลี้ยงบริโภคเกินความจำเป็นหรือนำไปซื้อสิ่งฟุ่มเฟือยซึ่งไม่ได้ช่วยให้เกษตรกรสามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน ซึ่งควรใช้เงินกองทุนเป็นทุนหมุนเวียนให้เกษตรกรสามารถพัฒนาอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้ รวมถึงลดต้นทุนการผลิต จะทำให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นเพียงพอสำหรับเป็นค่าใช้จ่ายภายในครอบครัวเหลือเก็บเป็นเงินออม และมีเงินไปลงทุนประกอบอาชีพ เกิดดอกผลเป็นทุนดำเนินงานต่อไป

จึงขอเรียนถามว่า

๑. การใช้จ่ายเงินของกองทุนที่มีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรฐานะยากจนอย่างไร และรัฐบาลมีแนวทางแก้ไขอย่างไร หรือไม่ เพื่อให้การใช้จ่ายเงินของกองทุนต่าง ๆ ตรงตามวัตถุประสงค์ที่แท้จริงและเกิดดอกผล และเกิดประโยชน์ทางเศรษฐกิจอย่างไรบ้าง ขอทราบรายละเอียด

๒. รัฐบาลมีมาตรการป้องกันไม่ให้เกิดการใช้จ่ายเงินของกองทุนช่วยเหลือเกษตรกรไปในทางที่ไม่เกิดประโยชน์ ไม่สนองตอบนโยบายรัฐบาลในการแก้ไขปัญหาความยากจนของเกษตรกรอย่างไร ขอทราบรายละเอียด

๓. ปัจจุบันมีการเอาเงินกองทุนไปใช้จ่ายเพื่อท่องเที่ยว และสร้างอาคารสำนักงาน ตลอดจนจ้างพนักงานโดยไม่มีความจำเป็น มีการตรวจสอบอย่างไรบ้าง ขอทราบรายละเอียด

๔. จะขอให้การจ่ายเงินกองทุนให้ถึงมือเกษตรกรโดยตรงจะได้หรือไม่ ถ้ามิได้ เพราะเหตุใด ขอทราบรายละเอียด

ขอให้ตอบในราชกิจจานุเบกษา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

นิยม วรปัญญา

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคไทยรักไทย

จังหวัดลพบุรี

คำตอบกระทู้ถามที่ ๐๕๕ ร.

ของ นายนิยม วรปัญญา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
เรื่อง การใช้จ่ายเงินของกองทุนช่วยเหลือเกษตรกร

ข้าพเจ้า นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์ และ นายพินิจ จารุสมบัติ รองนายกรัฐมนตรี ได้รับมอบหมาย
จากนายกรัฐมนตรีให้เป็นผู้ชี้แจงตอบกระทู้ถาม เรื่อง การใช้จ่ายเงินของกองทุนช่วยเหลือเกษตรกร
จึงขอตอบกระทู้ถามของท่านสมาชิกผู้มิเกียรติ ดังนี้

คำตอบข้อ ๑ และข้อ ๒

ขอเรียนว่า กองทุนต่าง ๆ ที่ตั้งขึ้นมาเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรนั้น ส่วนใหญ่จะมีวัตถุประสงค์
ที่คล้ายคลึงกัน อย่างเช่น กองทุนรวมเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรก่อตั้งขึ้นมาโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้
การช่วยเหลือเกษตรกรอย่างเป็นระบบ ครอบคลุมสินค้าเกษตรทุกชนิดภายใต้หลักการเดียวกัน
อย่างเป็นธรรมและไม่เลือกปฏิบัติ มีกลไกให้ผลประโยชน์กลับถึงเกษตรกรอย่างแท้จริง โดยช่วยเหลือ
ในด้านการตลาดสินค้าเกษตรและปัจจัยการผลิต มีคณะกรรมการนโยบายและมาตรการช่วยเหลือ
เกษตรกร (คชก.) พิจารณาเสนอแนะนโยบายและมาตรการเกี่ยวกับการวางระบบช่วยเหลือเกษตรกร
กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการให้ความช่วยเหลือทั้งด้านการตลาดสินค้าเกษตรและ
ปัจจัยการผลิต รวมทั้งพิจารณาอนุมัติการใช้เงินตามวัตถุประสงค์ของระเบียบ ซึ่งคณะกรรมการ คชก.
ได้มีมติในการช่วยเหลือเกษตรกรในหลายมาตรการ เช่น มาตรการแทรกแซงรับซื้อผลผลิตทางการเกษตร
ที่ประสบปัญหาด้านราคาและการตลาด การรับจำนำข้าวเปลือก การสนับสนุนเงินทุนหมุนเวียนเพื่อ
จัดหาปุ๋ย การลดพื้นที่เพาะปลูกพืช เป็นต้น หรืออย่างกรณีของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ
ก็มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อเป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนให้ประชาชนในหมู่บ้านหรือชุมชนเมืองนำไป
ลงทุนประกอบอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้ ตลอดจนใช้บรรเทาในกรณีฉุกเฉินและจำเป็นเร่งด่วน
และเพื่อให้การใช้จ่ายเงินกองทุนหมู่บ้านเป็นไปตามวัตถุประสงค์ เกิดดอกผล และประโยชน์ทางเศรษฐกิจ
แก่สมาชิกของกองทุน ซึ่งมีได้จำเพาะเจาะจงแก่กลุ่มหนึ่งกลุ่มใดโดยเฉพาะ สมาชิกกองทุนหมู่บ้าน
ประกอบอาชีพที่หลากหลาย แต่อย่างไรก็ตาม พบว่าสมาชิกกองทุนหมู่บ้านส่วนใหญ่มาจากครัวเรือน
ภาคการเกษตร ซึ่งถือว่าเป็นครัวเรือนที่มีความยากจน เป็นกลุ่มบุคคลผู้ด้อยโอกาส และไม่สามารถที่จะ
ใช้บริการทางการเงินจากสถาบันการเงินในระบบได้ และเพื่อให้บุคคลดังกล่าวสามารถใช้ประโยชน์

จากนโยบายกองทุนหมู่บ้านได้อย่างเต็มที่ คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ (กทบ.) ได้กำหนดแนวทางไว้ ดังนี้

๑) ประชาชนที่อยู่ในหมู่บ้านหรือชุมชนเลือกตั้งคณะกรรมการเพื่อบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน จัดทำระเบียบ/เงื่อนไข/ข้อบังคับ ฯลฯ ในการบริหารจัดการเงินกองทุนหมู่บ้าน ตามจารีต ขนบประเพณี ฯลฯ

๒) ประชาชนและบุคคลที่สนใจสมัครเข้าเป็นสมาชิกยื่นคำขอกู้ และนำเงินไปใช้ประโยชน์ ตามโครงการ หรือรายละเอียดซึ่งปรากฏในคำขอกู้

๓) กองทุนหมู่บ้านสามารถควบคุมและดูแลการใช้ประโยชน์จากเงินกู้กองทุนหมู่บ้านได้ โดยวิธีการ ดังต่อไปนี้

- คณะกรรมการและสมาชิกตกลงและคัดเลือกบุคคลที่มีคุณสมบัติเหมาะสมเพื่อสอบทาน สิ้นเชื่อ

- เมื่อพบว่าผู้กู้มิได้นำเงิน หรือมีหลักฐานอันเชื่อได้ว่าผู้กู้นำเงินไปใช้นอกกรอบ วัตถุประสงค์โดยปราศจากเหตุผลอันสมควร คณะกรรมการกองทุนสามารถยกเลิกสัญญา และเรียกคืน เงินกู้พร้อมดอกเบี้ย หรือค่าตอบแทนที่ค้างชำระคืนเต็มจำนวน และหรือมีมติให้พ้นจากสมาชิกภาพ ในระยะเวลาสามสิบวันหลังจากวันยกเลิกสัญญา

ทั้งนี้ พบว่าผู้กู้ยืมเงินจากกองทุนหมู่บ้านร้อยละ ๖๕.๖๕ นำเงินไปลงทุนในกิจกรรม ด้านการเกษตร และเป็นกลุ่มบุคคลที่มีอัตราการชำระคืนเงินกู้ครบถ้วน ตรงต่อเวลา เว้นเสียแต่ว่า ประสบกับภัยพิบัติตามธรรมชาติอย่างร้ายแรง

คำตอบข้อ ๓

ขอเรียนว่า กองทุนต่าง ๆ ที่ตั้งขึ้นมาเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรนั้น จะมีหลักเกณฑ์ วิธีการและ เงื่อนไข ข้อปฏิบัติต่าง ๆ เพื่อใช้ควบคุมการใช้จ่ายเงินของกองทุนเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของ การจัดตั้งกองทุน เช่น กองทุนรวมเพื่อช่วยเหลือเกษตรกร นับตั้งแต่ก่อตั้งกองทุนมาตั้งแต่ปี ๒๕๓๕ คณะกรรมการนโยบายและมาตรการช่วยเหลือเกษตรกร ซึ่งกรมการค้าภายใน ในฐานะฝ่ายเลขานุการ ยังไม่เคยมีมติอนุมัติให้ใช้เงินเพื่อดำเนินการจัดเลี้ยงบริโภคนอกความเป็นจริง การซื้อถุงยังชีพ การใช้จ่ายเงินเพื่อการท่องเที่ยว และสร้างอาคารสำนักงาน ตลอดจนจ้างพนักงานโดยไม่มีคามจำเป็น แต่อย่างใด หรืออย่างกรณีกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติก็มีการจัดทำรายงานทางการเงิน

และงบการเงินตามระเบียบที่ กทบ. กำหนด มีการจัดสรรกำไรสุทธิรายปี และกำหนดเป็นหมวดหมู่ เช่น เป็นเงินประกันความเสี่ยง เงินเฉลี่ยคืนผู้กู้ เงินค่าตอบแทนคณะกรรมการ เงินสมทบกองทุน และสาธารณประโยชน์ เป็นต้น แต่อย่างไรก็ตาม กองทุนหมู่บ้านสามารถนำกำไรสุทธิ (ในส่วนของ กำไรจ่ายอื่น) ไปสมทบกับเงินซึ่งได้รับบริจาคจากองค์กร หรือหน่วยงานส่วนท้องถิ่น เพื่อศึกษา ดูงาน และสร้างอาคารสำนักงาน หรือว่าจ้างผู้ทำบัญชีของกองทุน และการใช้จ่ายดังกล่าวต้องได้รับความเห็นชอบ จากที่ประชุมประชาคม อีกทั้งมีการบันทึกไว้เป็นลายลักษณ์อักษร ตรวจสอบได้

คำตอบข้อ ๔

ขอเรียนว่า การจ่ายเงินของกองทุนต่าง ๆ นั้น จะมีหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องเป็นผู้รับผิดชอบและกำกับ ดูแลให้การดำเนินการตามมาตรการ/โครงการที่ได้รับอนุมัติให้เป็นไปด้วยความ เรียบร้อยและถูกต้อง